

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122372058
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6122372058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Marka Anovčina a členiek senátu JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Stanislavy Kollárovej v spore žalobcu A. B. C., D., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. - G. C., H. I. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom v Bratislave, Štefánikova 14, proti žalovanej A. J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., C. XXXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, o zaplatenie 104,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11C/33/2022 - 218 zo dňa 06.06.2023 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. p o t v r d z u j e.
- II. Vo výroku III. o náhrade trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í t a k, ž e
žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .
- III. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 104,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 104,60 eur od 02.08.2022 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. konanie v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 104,60 eur od 30.07.2020 do 01.08.2022 zastavil. Vo výroku III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobným návrhom domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým mu súd prisúdi istinu 104,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 104,60 eur od 30.07.2020 do zaplatenia. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 18. júla 2022 platobný rozkaz sp. zn. 36Up 1016/2022, ktorým priznal žalobcovi sumu 104,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 104,60 eur od 30.07.2020 do zaplatenia a trovy konania. Proti tomuto platobnému rozkazu podala žalovaná odpor. Právny zástupca žalobcu pred začatím pojednávania upravil petiu žaloby tak, že zobral návrh späť v časti úroku z omeškania od 30.07.2020 do 01.08.2022 vo výške 5 % ročne zo sumy 104,60 eur a upravil počiatok omeškania od 02.08.2022 a úrok upravil vo výške 5,5 % ročne zo žalovanej sumy 104,60 eur, lebo žalovaná prevzala žalobu dňa 01.08.2022. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že Okresný súd Prievidza vydal dňa 1. júla 2020 neodkladné opatrenie sp. zn. 18P/54/2019, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom počas letných školských prázdnin v školskom roku 2019/2020 tak, že otec je oprávnený stretnúť sa so synom odo dňa 27.07.2020 v čase od 9.00 hod. nepretržite do dňa 02.08.2020 do 17.00 hod. a odo dňa 24.08.2020 v čase od 9.00 hod. nepretržite do dňa 30.08.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Otec si dieťa od matky prevezme v určený čas v mieste bydliska maloletého dieťaťa a matke po skončení styku dieťa

odovzdá v mieste bydliska maloletého. V prípade, že sa styk otca s maloletým neuskutoční v súdom určenom čase z dôvodu objektívnej prekážky na strane dieťaťa, matka je povinná umožniť otcovi styk s maloletým v rovnakom rozsahu v náhradnom termíne. Z SMS komunikácie medzi stranami sporu vyplynulo, že dňa 26.07.2020 žalobca oznámil žalovanej odovzdanie maloletého na prázdniny podľa neodkladného opatrenia o 9.00 hod. pred domom. Z ďalšej komunikácie z 28.07.2020 vyplýva, že otec si prišiel pre maloletého pred dom, pričom uvádzal, že matka nerešpektuje neodkladné opatrenie; matka otca informovala, že po včerajšku bol B. vystresovaný, na obed mal teplotu, čo toľko plakal, nemohol ani spať, skoro celú noc bol hore, tak ho poprosila, aby bral na to ohľad, aby sa skúsili dohodnúť, a aby to bolo v záujme ich syna, odovzdanie na týždeň nie je. Otec aj napriek tomu čakal pred domom matky. Otec komunikoval aj dňa 29.07.2020 ako aj v dňoch 30.07.2020 a tiež 01.08.2020, pričom matka na komunikáciu otca nereagovala. Znalkyňa D. B. K., D. z odboru psychológie vypracovala na požiadanie Okresného súdu Prievidza ku konaniu pod sp. zn. 18P/54/2019 vo veci úpravy rodičovských práv a povinností a určenie výživného dňa 29.03.2021 znalecký posudok č. 144/2020, z ktorého okrem iného vyplýva, že matka si kládla vlastné podmienky pre styk maloletého s otcom a vytvárala obštrukcie, ktorými vyvolávala dojem, že kým ona osobne je ochotná dodržiavať rozhodnutie súdu ohľadne styku otca s maloletým, prekážky na strane maloletého (odmietanie otca) a nevhodné správanie otca k maloletému (ničím nepreukázané) dodržiavanie rozhodnutia súdu neumožňujú. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 5. augusta 2020 pod sp. zn. 19CoP/33/2020 zmenil uznesenie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 18P/54/2019 zo dňa 1. júla 2020 (neodkladné opatrenie) tak, že otec je oprávnený stretnúť sa s maloletým B. odo dňa 24.8.2020 od 9.00 hod. nepretržite do dňa 26.8.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť. Tým nie je dotknutý styk otca s maloletým B. upravený uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/44/2019 zo dňa 14.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/3/2020 zo dňa 13.02.2020. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12. augusta 2021. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 415, § 420 ods. 1, ods. 3 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že v konaní nebolo sporné, že dňa 29.07.2020 sa neuskutočnil styk žalobcu s maloletým pred rodinným domom žalovanej. Žalobca sa mal stretnúť s maloletým podľa rozhodnutia Okresného súdu Prievidza, ktorý neodkladným opatrením sp. zn. 18P/54/2019 zo dňa 01.07.2020 upravil styk otca s maloletým od 27.07.2020 od 9.00 hod. nepretržite do dňa 02.08.2020 do 17.00 hod. a od 24.08.2020 v čase od 9.00 hod. nepretržite do dňa 30.08.2020 do 17.00 hod. bez prítomnosti matky, ktorá bola povinná podľa tohto rozhodnutia maloleté dieťa na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Otec si dieťa od matky mal prevziať v mieste bydliska maloletého. Z SMS-kovej komunikácie vyplýva, že dňa 29.07.2020 k tomuto stretnutiu žalobcu s maloletým nedošlo. Z SMS komunikácie tiež vyplynulo, že žalobca sa mal stretnúť s maloletým aj 28.07.2020, kedy tiež k stretnutiu nedošlo, pričom žalobca SMS správou oznámil žalovanej, aby mu maloletého odovzdala na základe neodkladného opatrenia, ktorá mu v uvedený deň oznámila, že maloletý bol vystresovaný, mal teplotu, plakal, preto ho prosila, aby si dohodli iný termín. Dňa 29.07.2020 preukázateľne k styku žalobcu s maloletým nedošlo. Žalobca mal právo sa s maloletým stretnúť podľa rozhodnutia súdu, žalovaná mala povinnosť maloletého na styk so žalobcom riadne pripraviť a mala mu tento styk umožniť. Žalovaná tak nekonala ani dňa 27.07.2020, kedy žalobca prišiel do miesta bydliska maloletého na stretnutie s maloletým, ani vtedy mu žalovaná maloletého neodovzdala, podľa SMS komunikácie neurobila tak ani 28.7.2020. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca si v uvedený deň, t. j. 29.07.2020 prišiel pre maloletého podľa rozhodnutia súdu, kedy však žalovaná maloletého žalobcovi neodovzdala, hoci sa žalobca dotazoval, čo je s maloletým. Túto skutočnosť žalovaná nerozporovala, ale tvrdila, že maloletý odmietol ísť so žalobcom a poukázala aj na SMS správu z 28.07.2020, kedy sa maloletý zdravotne necítil dobre. O tejto skutočnosti však žiadny dôkaz žalovaná súdu nepredložila. Žalovaná zmarila styk žalobcu s maloletým dieťaťom dňa 29.07.2020, keď bez objektívneho dôvodu odmietla dieťa žalobcovi odovzdať. Nešlo o nesplnenie si preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, ktorú by nesplnila vtedy, keď by existujúcu objektívnu okolnosť včas neoznámila, ale naopak, išlo o priame porušenie povinnosti žalovanej styk žalobcovi umožniť podľa právoplatného rozhodnutia súdu. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaná zodpovedá za škodu podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka. Prvým zodpovednostným znakom podľa § 420 ods. 1 cit. zákona je porušenie právnej povinnosti. V konaní bolo preukázané, že žalovaná mala právnu povinnosť podľa vykonateľného rozhodnutia dňa 29.07.2020 umožniť stretnutie žalobcu so svojím maloletým synom, ale maloletého na tento styk v zmysle rozhodnutia súdu so žalobcom nepripravila a neodovzdala mu ho. Škoda, ktorá vznikla žalobcovi, a ktorá predstavovala vzniknuté náklady na cestu Bratislava - Bojnice a späť vznikla v priamej príčinnej súvislosti s jeho cestou z miesta jeho bydliska do miesta bydliska maloletého, kde sa s maloletým mal stretnúť dňa 29.07.2020. Zavinenie žalovanej spočíva v jej úmyselnom konaní, pretože vedela, že

svojím konaním, t. j. neumožnením stretnutia maloletého so žalobcom poruší právo žalobcu na styk s maloletým a teda porušila právnu povinnosť uloženú jej súdnym rozhodnutím. Pokiaľ ide o rozsah nákladov žalobcu na cestu vynaloženú na stretnutie s maloletým dňa 29.07.2020, ide o rozsah náhrady škody podľa § 442 Občianskeho zákonníka. Spolu predstavujú cestovné náhrady sumu 104,60 eur. Súd priznal cestovné náhrady žalobcovi v uvedenej výške, ktorá predstavuje výšku škody, ktorú spôsobila žalovaná. Žalobca zobral žalobu späť čiastočne o úrok z omeškania vo výške 5 % zo sumy 104,60 eur od 30.07.2020 do 01.08.2022 a zároveň upravil petič žaloby. Žalobca zobral čiastočne žalobu späť pred prvým pojednávaním, preto súd akceptoval toto späťvzatie a v zmysle citovaných zákonných ustanovení konanie v tejto časti zastavil. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu z dôvodu, že podľa názoru súdu pri každom nezrealizovanom styku treba samostatne skúmať zavinenie, tiež príčinný vzťah a konkrétne okolnosti nere realizovania tohto styku. Jednotlivé nere realizované styky prebiehali najmenej od roku 2020 do roku 2023, až napokon žalobca podal návrh na výkon rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/54/2019 z 09.03.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19CoP/20/2020 z 23.06.2020 v časti úpravy styku oprávneného s maloletým dieťaťom. Súd nezistil v danom prípade dôvody hodné osobitného zreteľa nepriznať úspešnému žalobcovi náhradu trov konania. Podanie žalôb za jednotlivé nere realizované stretnutia s maloletým synom, keď žalovaná porušila právnu povinnosť uloženú jej vykonateľným súdnym rozhodnutím, nemôže byť zjavným zneužitím práva. S týmto sa stotožnil aj Okresný súd Prievidza v uznesení, ktorým nespojil všetky veci na spoločné konanie (sp. zn. 8C/34/2022). V jednotlivých konaniach je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré by bolo obtiažné vykonať na jednom pojednávaní. Žalobca aj žalovaná uvádzajú v týchto sporoch rôzne skutkové tvrdenia, ktoré nie sú totožné. Styk žalobcu s maloletým synom nebol realizovaný až do rozhodnutia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15Em/2/2022 zo dňa 17. mája 2023. Súd z týchto dôvodov priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietala, že opakovane žalobcu upozorňovala, že maloletý styk v rozsahu na prespanie odmieta. Žalovaná maloletého na styk riadne pripravila. Zároveň v konaní preukázala, že išlo výlučne o vôľu maloletého, ktorý odmietal styk. Žalovaná po celý čas postupovala tak, aby bol sledovaný najlepší záujem dieťaťa, a to vrátane prípravy maloletého na styky s otcom. V prípade styku, ktorý sa mal konať dňa 29.07.2020, nejde len o subjektívnu interpretáciu najlepšieho záujmu maloletého. V danom prípade bolo rozhodnutie Okresného súdu Prievidza č. k. 18P/54/2019-389, na základe ktorého si mal žalobca maloletého prevziať, v rozsahu na styk viackrát menené, pričom v súčasnosti došlo k zrušeniu rozsahu styku na prespanie rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoP/20/2022 zo dňa 23.06.2022 práve v dôsledku skutočností, že styk v rozsahu na prespanie nie je podľa konajúceho súdu v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Preto nie je možné pripisovať porušenie právnej povinnosti na ťarchu žalovanej. Žalovaná bola toho názoru, že si plnila všetky svoje povinnosti a konala v záujme maloletého syna, keď na problém ohľadom styku v rozsahu na prespanie opakovane konajúce súdy (prípadne kolízne opatrovníčky) upozorňovala. Žalovaná problém s realizáciou styku v rozsahu na prespanie aktívne riešila s konajúcimi súdmi, ako aj kolíznu opatrovníčkou, prípadne aj so žalobcom, čo opätovne vyplýva z dôkazov, ktoré žalovaná predložila v konaní. Z konania žalovanej je rovnako možné ustáliť, že si plnila svoju prevenčnú povinnosť, a to práve tým, že sa snažila uskutočniť realizáciu styku za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, pričom zároveň o skutočnostiach informovala aj záujmové združenie Orchidea a psychologičku. Žalovaná si pri tom počínala tak, aby bol zachovaný bezpečný vývoj maloletého a sledovala jeho najlepší záujem. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že voči neodkladnému opatreniu podala žalovaná odvolanie, ktorému Krajský súd v Trenčíne vyhovel rozhodnutím sp. zn. 19CoP/33/2020 práve v dôsledku neprimeraného rozsahu úpravy styku otca s maloletým bez predchádzajúcej adaptácie. Žalovaná mala za to, že súd nesprávne právne posúdil predmetnú vec, keď nevzal pri rozhodovaní do úvahy, že neodkladné opatrenie bolo následne pre nesúlad so zákonom – najlepším záujmom maloletého dieťaťa zrušené, a teda práve z dôvodov, na ktoré žalovaná opakovane upozorňovala a aktívne opakovane riešila. Pre úplnosť žalovaná zdôraznila, že žalobca bol o všetkých týchto skutočnostiach opakovane informovaný, nakoľko sa zúčastňoval súvisiacich súdnych konaní, ako aj stretnutí s kolíznu opatrovníčkou. Ďalej namietala, že znalecký posudok č. 144/2020 súdnej znalkyne D. B. K., D., predložený do konania zo strany žalobcu, nie je v danom konaní možné považovať za relevantný dôkaz, a to najmä z dôvodu, že tento nebol predložený v celom rozsahu. Na základe vyššie uvedeného má žalovaná za to, že súd nesprávne právne posúdil vec, keď pri rozhodovaní nevzal do úvahy vôľu maloletého a jeho najlepší záujem pri uskutočnení styku. Konanie v najlepšom záujme dieťaťa má v tomto prípade jednoznačne prednosť pred konaním, ktoré

údajne zakladá nárok na náhradu škody žalobcu. Žalovaná maloletého riadne motivovala k styku, avšak ten odlúčenie od matky - žalovanej, v rozsahu na prespanie výslovne odmietal. Žalovaná mala tiež za to, že v tomto prípade je zároveň potrebné situáciu, kedy došlo k vynaloženiu cestovných výdavkov do miesta bydliska maloletého posudzovať ako bežné riziko, ktoré znáša poškodený – žalobca. Podľa žalovanej v tomto prípade je nevyhnutné skúmať mieru zavinenia poškodeného – žalobcu na vzniku škody pozostávajúcej z cestovných výdavkov, keď si bol vedomý, že maloletý odmieta styk v rozsahu na prespanie a napriek uvedenej skutočnosti sa každý deň po sebe dostavoval do miesta bydliska maloletého a trval na jeho vydaní, čo v maloletom podľa názoru žalovanej umocňovalo vôľu styk neuskutočniť. Rovnako žalovaná uvádzala, že k nesprávnemu právnemu posúdeniu došlo aj pri skúmaní zavinenia. Žalovanej v žiadnom prípade nebolo preukázané zavinenie vzniku škody cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska maloletého. Náležitou náhrady škody je pri tom aj zavinenie, ktoré je rovnako potrebné preukázať. Žalovaná pripravila maloletého na styk a snažila sa ho motivovať k stretnutiu, pričom je rovnako v jej záujme, aby sa zlepšil vzťah otca – žalobcu s jeho maloletým synom. Žalovaná predložila celý rad dôkazov preukazujúcich, že bolo v jej snahe odovzdať maloletého žalobcovi a teda jej nemohlo byť preukázané zavinenie cestovných výdavkov žalobcu do miesta bydliska maloletého. Poukázala tiež na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z., ktorú je podľa žalovanej nutné analogicky použiť a podľa ktorej sa pri výkone rozhodnutia berie do úvahy správanie a názor maloletého. K neuskutočneniu styku medzi žalobcom dňa 29.07.2020, ako aj v dňoch 27.07.2020 a 28.08.2020 došlo výlučne z objektívnej prekážky na strane maloletého, t. j. z nevoľe maloletého, ktorú maloletý dostatočným spôsobom prejavil, čo vyplýva z predloženého obrazovo-zvukového záznamu zo dňa 27.07.2020. Súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v rozsudku uvádzal, že žalovaná maloletého na styk nepripravila, čo spôsobuje nezákonnosť rozsudku. Žalovaná do konania predložila znalecký posudok č. 5/2022 zo dňa 15.01.2023, vypracovaný znalkyňou Mgr. Alexandrou Kaiser, z ktorého vyplýva, že žalovaná nie je zodpovedná za prejavy vôle maloletého alebo akékoľvek odmietavé reakcie vo vzťahu k styku so žalobcom. Pre úplnosť žalovaná poukázala na znalecký posudok č. 144/2020, ktorý bol vypracovaný dňa 29.04.2021 znalkyňou PhDr. Martou Halašovou, PhD. Podľa žalovanej neexistuje žiadny objektívny dôvod, aby súd akýmkoľvek spôsobom prihliadal na závery tohto znaleckého posudku, keď voči znalkyni bolo začaté a aj skončené správne konanie vo veci spáchania správneho deliktu pri vypracovaní znaleckého posudku č. 144/2020. Z prvostupňového rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti č. 03516/2022/153/ potvrdeného rozhodnutím ministra spravodlivosti 03516/2022/153/RK je zrejmé, že znalkyňa D. B. K., PhD. sa pri vypracovaní znaleckého posudku č. 144/2020 dopustila správneho deliktu. Žalovaná tiež namietala, že súd nesprávnym právnym posúdením dospel v konaní aj k rozhodnutiu o náhrade trov konania. V danom prípade bolo preukázané, že trovy konania neboli účelne vynaložené, a teda je daný osobitný dôvod pre zamietnutie nároku na náhradu trov konania napriek úspechu žalobcu vo veci. Žalovaná uvádzala, že žalobcovi nič nebránilo podať jeden návrh v prípade jedného styku, ktorý trval v rozsahu viacerých dní, keďže skutkové okolnosti, strany sporu ako aj predmet návrhu boli v týchto prípadoch identické (napr. trvanie karantény z dôvodu ochorenia COVID – 19 v rozsahu niekoľkých dní a pod.). Žalobca podal na žalovanú 37 samostatných návrhov na vydanie platobných rozkazov vo veci náhrady cestovných výdavkov za neuskutočnené styky. Súd prvej inštancie mal postupovať v súlade s § 257 Civilného sporového poriadku a náhradu trov konania žalobcovi nepriznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil tomuto súdu alebo ho zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanej prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalovaná po celý týždeň pred uskutočnením styku neodpovedala žalobcovi na žiadne sms správy. Žalobca tak nemal preukázanú objektívnu prekážku styku, ktorú žalovaná ani nijakým spôsobom nepreukázala. Nijakým spôsobom nepreukázala skutočnú existenciu jej tvrdenej objektívnej príčiny a teda vôľu maloletého v deň zmareného styku v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Obmedziť alebo zakázať styk maloletého dieťaťa s rodičom môže iba súd, a to vždy iba v záujme dieťaťa na základe závažných skutkových okolností. Žalovaná nemôže svojvoľne mariť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie iba preto, že s ním nie je uzročená. Žalobca bol toho názoru, že súd správne vyhodnotil skutkový stav, nakoľko žalovaná mala povinnosť maloletého na stretnutie so žalobcom včas a riadne pripraviť a stretnutie umožniť, a to bez ohľadu na jej subjektívne a nepreukázané úvahy o vôľu maloletého v čase styku so žalobcom. Žalovaná zároveň v tomto konaní nepreukázala plač, schovávanie sa, ani žiadny iný odmietavý postoj maloletého. Žalovaná nereagovala na sms správy zaslané deň pred uskutočneným stykom. Konceptiu „bežného rizika“ nemožno aplikovať na toto konanie, ktorého predmetom je náhrada

škody spôsobenej zmareným stykom zo strany žalovanej. Sám žalobca predložil do konania znalecký posudok, v ktorom je uvedené, že žalovaná umocňuje u maloletého naučenú emočnú reakciu vo vzťahu k otcovi, čím zneužíva silný emočný vzťah maloletého k nej a čím práve žalobca preukázal v civilnom konradiktórnom konaní svoje tvrdenia. Žalovaná nepreukázala nič. Žalovaná nijak nepreukázala, ako sa „snažila“ maloletého motivovať v deň zmareného styku, ktorý je predmetom tohto konania, a ani pred tým. Vo vzťahu k znaleckému posudku č. 5/2022 zo dňa 15.01.2023 žalobca uviedol, že predmetný znalecký posudok je vyhotovený takmer 4 roky odkedy je súdom nariadený styk s otcom. Predmetný znalecký posudok, vyhotovený dňa 15.01.2023, nemá žiadny vplyv na toto konanie, ktorého predmetom je náhrada škody v súvislosti so zmareným stykom dňa 29.07.2020. V širšom kontexte uviedol, že žalovaná zmarila styk maloletého so žalobcom v priebehu troch rokov 112 krát, naposledy dňa 08.08.2023, pričom ide takmer o všetky stretnutia žalobcu s maloletým, ktoré boli súdom určené právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami. Poukázal na znalecký posudok č. 144/2020 vypracovaný znalkyňou D. B. K., D., ktorého žiadateľom bol Okresný súd Prievidza ku konaniu vedenému pod sp. zn.: 18P/54/2019. Zo znaleckého posudku vyplývajú závažné skutočnosti, ktoré len potvrdzujú, že žalovaná umocňuje u maloletého ňou naučenú krátkodobú odmietavú reakciu maloletého smerom k žalobcovi. Táto reakcia však aj na základe posudku znalkyne po chvíli opadá a maloletý sa vie so žalobcom radostne hrať a komunikovať. Vo vzťahu k náhrade trov konania žalobca uviedol, že jednotlivé veci týkajúce sa náhrady škody nie je možné objektívne spojiť. Je nesporné, že v jednotlivých veciach ide o rôzne právne tituly odôvodňujúce styk žalobcu s maloletým synom, ide o rozdielne časové obdobia a rovnako v každom konaní ide o rôzne skutkové tvrdenia a vždy iný, vymyslený príbeh žalovanej, ktorý je potrebné dôkladne posúdiť a v celom rozsahu vyvrátiť, čo nie je možné uskutočniť hospodárne v jednom konaní. Z konania žalovanej podľa žalobcu vyplýva, že sa jednalo o jej úmyselný účelový postup tak, aby žalobcovi zmarila styk s maloletým, porušujúc tak právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu o úprave rodičovských práv a povinností. Na základe uvedeného preto žalovaná v zmysle ust. § 415 a § 420 Občianskeho zákonníka zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi svojim protiprávnym konaním, pretože žalobcu nedôvodne obmedzila na riadnom výkone rodičovských práv vo vzťahu k maloletému. Navrhol, aby odvolací súd výrok I. a výrok III. napadnutého rozsudku potvrdil ako vecne správne a žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaná v písomnej replike k vyjadreniu žalobcu uviedla, že sa pridrižiava všetkých svojich tvrdení uvedených v odvolaní. Skutočnosti uvádzané vo vyjadrení žalobcu nie sú relevantné, nakoľko nie sú založené na pravdivých skutočnostiach. Vôľa maloletého bola v konaní riadne preukázaná. Do konania predložila videozáznam z 27.07.2020, ktorý preukazuje reakcie maloletého pri odovzdávaní na styk. Skutočnosť, že tieto citové prejavy pretrvávali, bola preukázaná v znaleckom posudku č 5/2022 zo dňa 15.01.2023 vypracovanom Mgr. Alexandrou Kaiser, evidovanou v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pod číslom 915413, v ktorom je uvedené, že maloletý mal počas prebiehajúcich stykov výrazné citové reakcie pri odlučovaní od žalovanej, pričom tieto citové reakcie sú prejavom strachu z odlúčenia, na ktorých nemá žalovaná žiadnu vinu a nijakým spôsobom maloletého k takýmto prejavom nenabádala. Uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 01.07.2020, č. k. 18P/54/2019 - 389, ktorým bol upravený styk, nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko žalovaná voči nemu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 05.08.2020, sp. zn. 19CoP/33/2020 tak, že rozhodnutie zmenil. V konaní nebolo preukázané akékoľvek tendenčné alebo manipulatívne správanie žalovanej smerom k maloletému. Žalovaná ďalej zopakovala svoju argumentáciu vo vzťahu k znaleckému posudku č. 144/2020. Žalobca bol oboznámený o skutočnostiach, že maloletý odmieta realizáciu styku so žalobcom, čo maloletý podľa názoru žalovanej dostatočne preukazuje jeho odmietavými prejavmi, ktoré nastanú pri odovzdávaní na styk. Odmietavé prejavy maloletého sú dôsledkom naviazanosti na žalovanú a jeho strachu zo zmien, čo vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaná údajne zmarila 112 stykov, žalovaná uviedla, že uvedené tvrdenie sa nezakladá na pravde, nakoľko styky sa neuskutočňovali z objektívnych dôvodov. Žalovaná mala za to, že žalobcovi nič nebránilo podať jeden návrh v prípade neuskutočnených stykov v rozsahu viacerých dní, keďže skutkové okolnosti, strany sporu ako aj predmet návrhu boli v týchto prípadoch identické. Žalovaná zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom vyhovujúcom výroku I. podľa § 387

ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť a v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a to z nasledovných dôvodov:

6. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto výroku právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

7. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol správne o náhrade škody žalobcovi. Namietala, že súdom nariadený styk žalobcu s maloletým sa neuskutočnil pre vôľu maloletého, pretože maloletý styk s otcom v rozsahu na prespanie odmietal. Poukázala na to, že v prípade tohto styku, ktorý sa mal konať dňa 29.07.2020, bolo rozhodnutie súdu viackrát menené, pričom k zrušeniu rozsahu styku na prespanie došlo rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoP/20/2022 zo dňa 23.06.2022 práve v dôsledku skutočnosti, že styk v rozsahu na prespanie nie je podľa konajúceho súdu v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. V prípade styku, ktorý sa mal realizovať dňa 29.07.2020 svoje konanie považovala žalovaná za také, ktoré sledovalo najlepší záujem maloletého.

8. Odvolací súd po preskúmaní veci vyhodnotil odvolacie námietky žalovanej ako nedôvodné. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody titulom vynaložených cestovných nákladov dňa 29.07.2020, kedy sa dostavil z miesta svojho bydliska do miesta bydliska jeho maloletého syna za účelom realizácie styku s ním v zmysle súdneho rozhodnutia, avšak k stretnutiu žalobcu so synom nedošlo. V tomto čase existovalo vykonateľné uznesenie súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení zo dňa 01.07.2020, č. k. 18P/54/2019-389, ktoré žalobcovi umožňovalo styk s maloletým okrem iného i dňa 29.07.2020. Podľa tohto uznesenia bol totiž žalobca oprávnený stretnúť sa s maloletým v dňoch 27.07.2020 od 09.00 hod. do 02.08.2020 do 17.00 hod. a od 24.08.2020 od 09.00 hod. do 30.08.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky.

9. Práve okolnosť, že v rozhodnom čase existovalo vykonateľné rozhodnutie súdu, ktoré ukladalo žalovanej povinnosť maloletého na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť, neumožňuje prijať záver, že žalovaná tak nemusela urobiť z dôvodov, ktoré uvádza. Vykonateľnosť je vlastnosť rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorá umožňuje vynútenie splnenia povinnosti uloženej takýmto rozhodnutím. Z toho možno logicky dovodiť, že ten, komu je vykonateľným rozhodnutím uložená povinnosť, musí túto povinnosť splniť. Z tejto kategorickej požiadavky možno zľaviť v zásade iba v prípade, ak by splneniu uloženej povinnosti bránili objektívne okolnosti. V opačnom prípade, teda pokiaľ by vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej moci nemuseli byť v zásade kategoricky plnené, znamenalo by to popretie princípov záväznosti rozhodnutí orgánov verejnej moci a rozhodnutia verejnej moci by stratili na význame, ktorý majú v rámci doktríny právneho štátu.

10. V posudzovanom prípade to znamená, že žalovaná nemohla nesplnenie povinnosti uloženej jej vykonateľným rozhodnutím súdu (č. k. 18P/54/2019-389 zo dňa 01.07.2020) relevantne odôvodniť tým, že rozhodnutie bolo zmenené aj s poukazom na to, že v konečnom dôsledku došlo k zrušeniu rozsahu styku na prespanie rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoP/20/2022 zo dňa 23.06.2022. Významné totiž je, že v rozhodnom čase existovalo rozhodnutie, ktoré bolo vykonateľné. Neskoršia korekcia rozhodnutí orgánov verejnej moci, ba ani ich zrušenie pre nezákonnosť však principiálne nemôže znamenať, že v čase, kedy boli tieto rozhodnutia vykonateľné, bolo možné nimi uložené povinnosti neplniť.

11. V predmetnej veci z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by existovali také okolnosti, pre ktoré by k styku dňa 29.07.2020 nemohlo dôjsť. Žalovaná v tejto súvislosti namietala vôľu maloletého, ktorý mal podľa žalovanej styk s otcom v rozsahu na prespanie odmietat'. Žalovaná preto považovala nesplnenie uloženej povinnosti za súladné s najlepším záujmom maloletého. Odvolací súd sa stotožňuje so žalovanou, že záujem maloletého dieťaťa je kľúčovým kritériom pri rozhodovaní vo veciach maloletých. V tomto konaní o náhradu škody však bolo nevyhnutné vychádzať z toho, že toto kritérium bolo zohľadnené v konaniach starostlivosti súdu o maloletého a pokiaľ bolo v konaní starostlivosti súdu o maloletého istým spôsobom rozhodnuté a rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť, nebolo prípustné, aby súd v konaní o uplatnenej náhrade škody súlad so záujmom maloletého nanovo hodnotil alebo prehodnocoval.

12. Neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že mala snahu realizovať styk za asistencie kolíznej opatrovníčky. Ani absencia takejto asistencie nepredstavuje prekážku, ktorá by objektívne neumožňovala súdom

nariadený styk žalobcu s maloletým. Prítomnosť tretej osoby pri odovzdávaní maloletého nebola vykonateľným rozhodnutím nariadená.

13. Z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, na aplikácii ktorého založil svoje rozhodnutie aj súd prvej inštancie, vyplýva, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov a má formu generálnej prevencie. Pokiaľ dôjde k porušeniu povinnosti predchádzať vzniku škody, vzniká zodpovednosť za škodu spôsobenú takýmto porušením, pričom dôležitá je práve príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vzniknutou škodou.

14. V preskúmvanej veci je zo skutkových zistení súdu prvej inštancie zrejmé, že žalovaná pred uskutočnením styku dňa 29.07.2020 žalobcovi nijako neoznámila dôvody, pre ktoré k styku v daný deň nemôže dôjsť. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie naopak vyplynulo, že žalobca sa dňa 29.07.2020 dostavil do miesta bydliska maloletého. Žalobca sa sms správou domáhal stretnutia s maloletým. Žalobca písal žalovanej, že stojí pred domom a jej auto sa tam nenachádza, pýtal sa kde je maloletý a čo je s ním a následne písal, že ak nemieni komunikovať, bude nútený opäť volať políciu. Pokiaľ ide o otázku vzniku škody, v konaní bolo preukázané, že žalobca dňa 29.07.2020 absolvoval za účelom styku so synom cestu osobným motorovým vozidlom zo svojho bydliska do miesta bydliska maloletého. Stretnutie sa však nerealizovalo, nakoľko mu styk so synom nebol umožnený. V danej veci bolo preukázané porušenie povinnosti žalovanej maloletého syna na styk s otcom riadne a včas pripraviť a styk s otcom umožniť. Žalovaná tak zavinene zmarila styk maloletého s otcom, keď ho bez objektívneho dôvodu odmietla odovzdať žalobcovi - otcovi. Zároveň žalovaná nespĺnila ani prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. O splnení tejto by bolo možné uvažovať vtedy, ak by žalovaná existujúcu objektívnu okolnosť žalobcovi včas oznámila a ten by tak nemusel zbytočne absolvovať cestu do miesta bydliska maloletého, no žalovaná so žalobcom v danom čase nekomunikovala.

15. Žalovaná sa bránila tým, že objektívnym dôvodom pre ktorý sa nerealizoval styk bola vôľa maloletého, ktorá bola okrem iného zachytená aj na videu zo dňa 27.07.2020. Podľa názoru odvolacieho súdu, takýto videozáznam nemôže preukázať dôvody, pre ktoré by nemohlo dôjsť k styku dňa 29.07.2020.

16. Podľa odvolacieho súdu nie je namieste ani poukaz žalovanej na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z. z., ktorú je podľa žalovanej nutné analogicky použiť a podľa ktorej sa pri výkone rozhodnutia berie do úvahy správanie a názor maloletého. Uvedená vyhláška sa aplikuje pri výkone rozhodnutia a vyhodnotenie správania a názoru maloletého je tu vecou súdu. Je to teda súd, ktorý vyhodnocuje správanie a názor maloletého v kontexte vykonateľného rozhodnutia a túto možnosť nemožno analogicky vzťahovať na iné situácie, pretože by opäť došlo k popretiu významu vykonateľného rozhodnutia verejnej moci.

17. Pokiaľ žalovaná poukazovala na to, že skutočnosť, že žalovaná maloletého negatívne neovplyvňuje a nemanipuluje ním, dokazuje aj znalecký posudok č. 5/2022 vypracovaný znalkyňou Mgr. Alexandrou Kaiser v konaní o rozvod manželstva, vedenom Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn.: 13P/91/2019, je potrebné uviesť, že ide o znalecký posudok vypracovaný dňa 15.01.2023, pričom v tomto prípade ide o náhradu škody za náklady vynaložené dňa 29.07.2020, a teda nezodpovedá stavu, ktorý bol v čase, kedy sa mal predmetný styk realizovať. Odvolací súd ako nedôvodné vyhodnotil aj námietky žalovanej vo vzťahu k znaleckému posudku číslo 144/2020 vypracovaného znalkyňou PhDr. Martou Halgašovou, PhD. Ani závery tohto znaleckého posudku neboli schopné ovplyvniť posúdenie toho, či žalobcovi vznikla zavinením žalovanej škoda v dôsledku nerealizovaného styku žalobcu s maloletým dňa 29.07.2020. Odvolací súd má za to, že iba znalecký posudok vyhotovený na účel posúdenia, či dňa 29.07.2020 existovala objektívna prekážka vylučujúca styk žalobcu s maloletým, by bol pre toto konanie relevantný, čo ani jeden z vyššie uvedených znaleckých posudkov nespĺňal.

18. Vzhľadom na uvedené, keď námietky žalovanej neboli dôvodné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. Žalovaná namietala aj výrok III. o náhrade trov konania. Poukázala na to, že súd mal aplikovať ustanovenie § 257 CSP a náhradu trov konania žalobcovi nepriznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvodila tým, že konanie žalobcu, keď tento podal 37 takmer identických žalôb, je účelové,

s cieľom uškodiť žalovanej, pričom žalobcovi nič nebránilo, aby si viaceré skutkovo súvisiace nároky uplatnil v jenom konaní.

20. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie nesprávne dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. V tomto konaní uplatnený nárok má svoje špecifikum v tom, že sa nejedná o jedno z mnohých periodicky sa opakujúcich stretnutí (napr. každý párný víkend). Vtedy by bola skutočne namieste úvaha, že nerealizovanie stretnutí môže mať iné dôvody pri každom opakujúcom sa termíne a takéto veci sa skutočne na spoločné uplatnenie nemusia hodiť, pretože sa pri každom samostatnom termíne môžu posudzovať iné skutkové okolnosti. V tomto konaní uplatnený nárok má však základ v jedinom termíne styku otca s maloletým, a to v termíne styku (29.07.2020), ktorý sa mal realizovať počas letných prázdnin v školskom roku 2019/2020 v čase od 27.07.2020 od 9.00 hod. nepretržite do 02.08.2020 do 17.00 hod. Žalobca pritom samostatnými žalobami uplatnil nároky za viaceré dni uvedeného intervalu, v ktorých opakovane cestoval do bydliska maloletého so zámerom vyzdvihnúť ho. Z uvedeného dôvodu sa jednalo o jediný termín styku so skutkovo prakticky totožnými okolnosťami jeho nerealizácie. Preto nebolo účelné podávanie samostatných žalôb za každý deň tohto jediného termínu styku a odvolací súd má za to, že je potrebné aplikovať § 257 CSP v tomto špecifickom prípade, keď existujú dôvody hodné osobitného zreteľa umožňujúce úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznať, spočívajúce v procesnom správaní žalobcu, ktorému nič nebránilo podať žalobu, v ktorej si uplatní všetky svoje nároky na náhradu škody za viacero dní, keď žalobcom zvolený postup predstavuje zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 základných princípov CSP nemôže požívať právnu ochranu.

21. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo sporových strán náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žiadna zo strán nebola v plnom rozsahu v odvolacom konaní úspešná a ich úspech v odvolacom konaní bol pomerný, keď žalobca bol v odvolacom konaní úspešný čo do výroku I. a žalovaná bola úspešná vo výroku III. o náhrade trov konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).